

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/186/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8712204582
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2012:8712204582.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci navrhovateľky Y. W., bytom G. XXX, zastúpenej splnomocnenou zástupkyňou Q. Q., bytom G. XXX, proti odporcom: 1/ X. O., bytom G. XXX, 2/ W. O., bytom G. XXX, o nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní odporcov v 1.a 2.rade proti uzneseniu Okresného súdu Poprad č.k. 12C/45/2012-55 zo dňa 11.6.2012 jednohlasne takto

rozhodol:

M e n í uznesenie a návrh na nariadenie predbežného opatrenia z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Poprad (ďalej len prvostupňový súd) napadnutým uznesením nariadil predbežné opatrenie a uložil odporcom v 1. a 2. rade, aby sa zdržali akýchkoľvek stavebných prác vykonávaných na parc. č. 1550/3 vo výmere 253 m², zastavané plochy a nádvorí v k.ú. G., obec G. vedenej na LV č. XXX.

Uložil zároveň navrhovateľke, aby v lehote 60 dní od právoplatnosti uznesenia o nariadení predbežného opatrenia podala návrh na začatie konania vo veci samej.

Prvostupňový súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že mal za osvedčené základné skutočnosti spočívajúce v tom, že je oprávnená navrhovateľka domáhať sa určovacou žalobou vlastníckeho práva k nehnuteľnosti č. 1550/3, ktorej výlučnou vlastníčkou je odporkyňa v 1.rade. dospel k záveru, že jej vlastnícke právo vyplýva len z jedného dedičského titulu, z ktorého jej svedčí len 1 k celku. Vyplývajúc z uvedeného prvostupňový súd poskytol navrhovateľke dočasnú ochranu nariadením predbežného opatrenia.

V odôvodnení ďalej poukázal, na skutočnosť že Štátnym notárstvom v Poprade bolo prejednané dedičstvo v konaní D 252/1975 po manželovi navrhovateľky X. W. a predmetom dedičstva bol aj spoluvlastnícky podiel vl. č. 75 k. ú. G. pod mpč. 1550/1 pod B1 v jednej polovici. Predmetný podiel zdedil syn poručiteľa X. W. a po jeho smrti, v dedičskom konaní pod sp. zn. 10D/15/2007 túto nehnuteľnosť zapísanú v celosti na LV č. XXX zdedila odporkyňa.

Podľa názoru prvostupňového súdu po nebohom manželovi navrhovateľky došlo k dedeniu, avšak iba v 1 k celku a druhá polovica bola zrejme v spoluvlastníckom podiele aj manželky teda navrhovateľky, keďže tvrdí navrhovateľka, že nedošlo z jej strany k vzdaniu sa vlastníctva.

Prvostupňový súd poukázal na ust. § 74 ods.1, 2, § 75 ods.1, 2, § 76 ods.1, 3, § 77 ods.1 O.s.p.

Proti uzneseniu podali v zákonnej lehote odvolanie obaja odporcovia. Navrhli, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil alebo zmenil tak, že návrh na vydanie predbežného opatrenia zamietne.

V odvolaní poukázali nato, že predbežné opatrenie, ktorým súd zasahuje do práv osôb ešte predtým, než posúdi dôvodnosť nároku vo veci samej je v právnom štáte vždy zásadne výnimočným opatrením. Osobitne to platí za procesného stavu, keď s návrhom nie je spojený aj návrh vo veci samej (žaloba). Preto pri nariadení predbežného opatrenia je okrem splnenia ostatných zákonných podmienok vždy prvoradá rešpektovanie zásady proporcionality. Zásah do práv účastníka, ktorému predbežné opatrenie ukladá obmedzenie, nesmie byť výrazne vyšší ako ochrana, ktorú predbežné opatrenie poskytuje právam druhého účastníka.

Poukázali nato, že stavba nie je nepovolenou stavbou v zmysle stavených predpisov (§ 88 a nasl. stavebného zákona pretože majú právoplatné stavebné povolenie (ktoré zástupkyňa navrhovateľky tiež napadla opravným prostriedkom, avšak bezúspešne). Stavba tiež nie je stavbou na cudzom pozemku podľa Občianskeho práva (§ 135 a nasl. OZ), pretože sú a ostanú (minimálne) väčšinovými spoluvlastníkmi pozemku.

Skutkový stav je preukázateľne taký, že stavba je rozostavaná v štádiu vybudovania základov a obvodových múrov prvého podlažia (ide sčasti a podzemné a sčasti nadzemné podlažie, nakoľko stavba stojí v kopci). Ujma, ak je vôbec možné o nej hovoriť, teda už vznikla a len ťažko si možno predstaviť, že by sa mohla pokračovaním v stavbe zhoršiť.

Navyše v zmysle čl. V ods. 2 písm. a), b) Úverovej zmluvy sú odporcovia povinní zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 10% (!) z ceny úveru ak nepredložia hypotekárnej banke právoplatné kolaudačné rozhodnutie do 31.12.2013. Vzhľadom k tomu, že klimatické podmienky v obci Žiar limitujú dĺžku stavebnej sezóny je zrejmé, že pri predpokladanej minimálnej dĺžke súdneho konania v trvaní 1 roka, vznikne banke nárok na predmetnú zmluvnú pokutu, ktorá je pre žalovaných likvidačná.

Aj v prípade návrhu na nariadenie predbežného opatrenia je súd povinný rozhodnúť o celom petite návrhu, nemôže nechať jeho časť bez povšimnutia. Súd mal preto vyhovieť návrhu aj vo zvyšnej časti alebo ho vo zvyšnej časti zamietnuť. Iná procesná možnosť neprichádza do úvahy.

Napriek tomu, že pri nariadení predbežného opatrenia nemusí byť nárok vo veci samej preukázaný, mal by byť aspoň osvedčený. V danom prípade bola predmetná parcela predmetom dvoch dedičských konaní, pričom prvého z nich bola účastníkom ako žalobkyňa, tak aj jej zástupkyňa. Od právoplatnosti osvedčenia o dedičstve po neb. X. W., st., v ktorom bola predmetná parcela (ešte pod č. 1550/1) prejednaná uplynulo 37 rokov

K podanému odvolaniu sa písomne vyjadrila zástupkyňa navrhovateľky. Uviedla, že navrhovateľka má byť vlastníčkou pozemku (spoluvlastníčkou), čo dokazuje výpis z katastra, kde je zapísaná ako spoluvlastníčka z roku 1943. Žiada 1/6 svojho podielu a podiel za pohrebné trovy.. Domáha sa svojho práva po X. W.. Stavebné povolenie majú na pozemku, ktorý nie je vysporiadaný, aj keď je právoplatné.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal napadnuté uznesenie podľa zásad upravených v § 212 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 O.s.p. doplnil dokazovanie a zistil, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219 O.s.p).

Odvolací súd sa nestotožňuje so závermi prvostupňového súdu, ktorý zhodnotil, že sú splnené podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia.

Podľa ust. § 76 ods.1 písm.f/ O.s.p., predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby niečo vykonal, niečo sa zdržal alebo niečo znášal.

Dôvodom pre nariadenie predbežného opatrenia môžu byť nasledovné skutočnosti: 1/ Ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov. 2/ Ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Pod potrebou dočasnej úpravy treba rozumieť stav vzťahov účastníkov, ktorí neznesie odklad. Aj vtedy, ak sú inak splnené formálne predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia, súd musí zvažovať, či v prípade jeho nariadenia nedôjde k nevyváženému zásahu do vzťahov účastníkov alebo tretích osôb.

V rámci konania o nariadenie predbežného opatrenia je rozsah dokazovania (osvedčovanie) podstatne zúžený v dôsledku účelu a podstaty predbežného opatrenia, lehoty na rozhodnutie o návrhu toho, že súd koná spravidla bez pojednávania a zásadne bez vypočutia účastníkov. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodovanie o návrhu na predbežné opatrenie. Výsledkom postupu je to, že osvedčované skutočnosti súdu sa so zreteľom na všetky okolnosti prípadu javia pravdepodobné (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2Cdo/104/2010, 2Cdo/105/2010). Pre nariadenie predbežného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 5.8.2010 sp.zn. 3Cdo/149/2010).

V predmetnej veci prvostupňový súd dospel k záveru, že je potreba nariadeným predbežným opatrením poskytnúť ochranu navrhovateľke, ktorá sa cíti byť podielovou spoluvlastníčkou v nehnuteľnosti, na ktorej sa realizuje výstavba rodinného domu odporcami a to z dôvodu, že podľa jej názoru jej prináleží podiel v tejto nehnuteľnosti z titulu zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva jej a manžela neb. X. W..

Prvostupňovému súdu, ktorý konštatoval, že zrejme by mal navrhovateľke patriť podiel titulom bezpodielového spoluvlastníctva manželov, unikli okolnosti dotýkajúce sa preskúmania podmienok pre nariadenie predbežného opatrenia a to osvedčenie potreby dočasnej úpravy a osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Z listinných dôkazov, ktoré prvostupňový súd vyhodnotil je možné uzavrieť, že podielovým spoluvlastníkom v pôvodnej pozemnoknižnej parcele mpč. 1550/1, zapísanej v zápisnici č. 75 k.ú. G. bol manžel navrhovateľky X. W., ktorý bol zapísaný v podiele 1, pod B1. Následne tento podiel patriaci manželovi navrhovateľky bol predmetom dedičského konania a tento nadobudol syn poručiteľa X. W., nar. XX.X.XXXX. Účastníčkou konania(dedičského) bola aj samotná navrhovateľka, ktorá sa svojho dedičského podielu vzdala v prospech svojho syna X. W.. Z toho vyplýva záver o tom, že prinajmenšom od roku 1975, kedy bola účastníčkou tohto konania, vedela navrhovateľka, že v dedičskom konaní bol prejednaný podiel v 1, ktorý vlastnícky bol zapísaný na jej manžela. Prvostupňový súd síce zhodnotil, že v dedičskom konaní po X. W., ktorý zomrel XX.X.XXXX bola nehnuteľnosť predmetom konania už v celosti 1/1. Pričom podľa názoru prvostupňového súdu však mala byť predmetom len 1 parcely. Prvostupňovému súdu však uniklo, že v čase smrti poručiteľa X. W. v dedičskom konaní 10D 15/07 bola prejednaná celá nehnuteľnosť z dôvodu, že X. W. uzavrel v roku 1981 dohodu o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva, ktorá bola registrovaná vtedajším Štátnym notárstvom v Poprade pod č. R I 239/81. Predmetná dohoda sa stala titulom k zápisu výlučného vlastníctva X. W., ktorý zomrel XX.X. XXXX.

Za dôležitú okolnosť je potrebné považovať aj to, že stavebné povolenie na výstavbu rodinného domu odporcom bolo vydané v roku 2007, právoplatné sa stalo v roku 2011. Navrhovateľka ani jej zástupkyňa Mária Q. nepodali žalobu na preskúmanie zákonnosti predmetného rozhodnutia.

Pri nariadení predbežného opatrenia je súd povinný sa vždy zaoberať aj zásadou tzv. primeranosti predbežného opatrenia a teda tým, že predbežné opatrenie by nemalo zasahovať do právnych vzťahov účastníkov neprimerane. V prejednávannej veci podľa názoru odvolacieho súdu však za daných okolností

prípade možno zhodnotiť, že nariadené predbežné opatrenie zasiahne neprimerane do právnych vzťahov účastníkov a to z dôvodu, že odporkyňa je zatiaľ výlučnou vlastníčkou parcely, na ktorej sa realizuje výstavba rodinného domu. Odporcovia začali s výstavbou rodinného domu. Zmyslom predbežného opatrenia je síce dočasná úprava pomerov účastníkov, pričom má byť poskytnutá ochrana tomu, kto o nariadenie predbežného opatrenia žiada, tak v rámci ústavných pravidiel i tomu, voči komu predbežné opatrenie smeruje.

Odvolací súd teda konštatuje, že nariadenie predbežného opatrenia tak ako ho nariadil prvostupňový súd za stavu, keď nie je osvedčené, že navrhovateľka je podielovou spoluvlastníčkou parcely na ktorej sa realizuje výstavba rodinného domu, vzhľadom na dobu, ktorá uplynula od dedičského konania po manželovi navrhovateľky (od roku 1975), právoplatné stavebné povolenie k stavbe rodinného domu možno považovať dočasnú úpravu vzťahov medzi účastníkmi za takú, ktorá nevyžaduje nevyhnutnosť a nárok navrhovateľky je potrebné považovať za neosvedčený.

Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil a návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol (§ 220 O.s.p).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.